

Sygn. akt *XVII AmE 101/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

protokolant: sekretarz sądowy Aneta Gąsińska

po rozpoznaniu 23 stycznia 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 8 czerwca 2016 r., znak: (...) (...)(...)

1) oddała odwołanie;

2) zasądza od powoda (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1.440 (tysiąc czterysta czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt *XVII AmE 101/16*

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 czerwca 2016 r., znak: (...) (...)(...), wydaną na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej: PE) oraz art. 104 k.p.a., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że przedsiębiorstwo (...) - Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. naruszyło warunek 2.3.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 6 lutego 2006 r. nr (...), w ten sposób, że prowadziło koncesjonowaną działalność gospodarczą na stacji paliw zlokalizowanej w R., przy al. (...), bez uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych, tj. bez aktualnego pozwolenia wodnoprawnego - czym naruszyło przepis art. 56 ust 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne. Za powyżej opisane działanie organ wymierzył koncesjonariuszowi karę pieniężną w wysokości 3.000 zł (**decyzja, k. 3-6**).

W przepisany terminie (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. wywiodła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o odstąpienie od nałożenia na nią kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ust. 6a PE, gdyż stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa, jak również zrealizował ciężący na nim obowiązek. Z ostrożności procesowej, Spółka wniosła o obniżenie nałożonej kary do minimalnej wysokości. Strona powodowa nie kwestionowała rozstrzygnięcia Prezesa URE w zakresie, w jakim stwierdzono naruszenie przez Spółkę koncesji. Wskazała, że fakt prowadzenia przez nią, w okresie od 1 listopada 2013 r. do 30 listopada 2014 r., działalności koncesjonowanej bez wymaganego pozwolenia wodno-prawnego jest bezsporny (**odwołanie, k. 7-9; pismo powoda z 8.08.2016 r., k. 26**).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (**odpowiedź na odwołanie, k. 36-39**).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 6 lutego 2006 r. (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. 526, woj. (...), uzyskała koncesję na obrót paliwami ciekłymi na okres od 6 lutego 2006 r. do 6 lutego 2016 r. Zgodnie z warunkiem 2.3.1. koncesji, koncesjonariusz jest zobowiązany do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska, przepisów ustawy – Prawo wodne i przepisów dotyczących zasad postępowania odpadami, a w szczególności do posiadania wymaganych zezwoleń i uzgodnień oraz do terminowej realizacji określonych tymi przepisami przedsięwzięć zabezpieczających środowisko przed szkodliwym wpływem prowadzonej działalności. Na wniosek (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. wskazana decyzja koncesyjna została zmieniona decyzją Prezesa URE z 3 lutego 2015 r., w części dotyczącej terminu ważności koncesji, przedmiotu i zakresu działalności oraz warunków prowadzonej działalności.

dowód: decyzja z 6.02.2006 r. znak: (...), k. 10-12 akt admin.; decyzja z 3.02.2015 r. znak: (...)- (...), k. 7-9 akt admin.

W dniu 4 października 2003 r. Starosta (...) wydał decyzję, którą udzielił Panu M. G. pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych terenu projektowanej stacji paliw płynnych oraz istniejącej stacji propan-butan w B. do rowu melioracyjnego, na okres do 31 października 2013 r.

dowód: decyzja z 4.10.2003 r. znak: (...) (...) (...) admin.

Na wniosek (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z 4 listopada 2014 r., decyzją z 1 grudnia 2014 r. Prezydent Miasta R. udzielił Spółce pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód polegające na wprowadzaniu ścieków opadowych i roztopowych poprzez rów odwadniający zlokalizowany w R. (...), na okres do 30 listopada 2024 r.

dowód: decyzja z 1.12.2014 r. znak: SR-IV. (...)106.2014, k. 15-16 akt admin.

W okresie od 1 listopada 2013 r. do 30 listopada 2014 r. (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. wykonywała działalność koncesjonowaną w zakresie obrotu paliwami ciekłymi bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

dowód: okoliczność bezsporna

W roku 2015 koncesjonariusz uzyskał przychód z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w wysokości (...)zł, przychód z całej działalności gospodarczej w wysokości (...) zł, natomiast zysk z całej działalności gospodarczej wyniósł (...) zł netto.

dowód: Rachunek zysków i strat sporządzony na dzień 31.12.2015 r., k. 40 akt admin.; Oświadczenia (...) z o.o. z 18.04.2016 r., k. 57-58 akt admin.

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom zawartym w aktach administracyjnych sprawy, uznając je za wiarygodne. Powyżej opisany stan faktyczny nie był między stronami sporny i znajduje on oparcie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały przywołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

W pierwszej kolejności należało stwierdzić, że zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja z 8 czerwca 2016 r. jest prawomocna w zakresie, w jakim Prezes URE orzekł dopuszczenie się przez BG-Spółkę z o.o. z siedzibą w R. deliktu

administracyjnego, polegającego na naruszeniu przez Spółkę warunku 2.3.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Strona powodowa kwestionowała bowiem jedynie rozstrzygnięcie w zakresie wymierzonej tą decyzją kary pieniężnej.

Kwestia sporna dotyczyła w przedmiotowej sprawie istnienia podstaw do odstąpienia przez organ koncesyjny od wymierzenia przedsiębiorcy kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ust. 6a PE, z uwagi na znikomy stopień szkodliwości czynu oraz zaprzestanie przez Spółkę naruszania prawa, jak również zrealizowanie ciężącego na niej obowiązku.

W świetle aktualnej linii orzeczniczej, o ile do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, to przy wymierzaniu kary pieniężnej konieczne jest jednak uwzględnienie elementów o charakterze subiektywnym, składających się na podmiotową stronę odpowiedzialności zagrożonej tego rodzaju sankcją. Wskazuje się, że co prawda odpowiedzialność z art. 56 ust. 1 PE ma charakter obiektywny, ale nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia odpowiedzialności, gdyby sprzeciwiała się temu reguła, że w sprawach z odwołania od decyzji organów regulacyjnych nakładających kary pieniężne należy zapewnić wyższy poziom sądowej ochrony praw. Zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia w zakresie kary pieniężnej powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej (zob. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt III SK 36/14, LEX nr 1652700 i powołane tam orzecznictwo).

W art. 56 ust. 6a PE przewidziano, że Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie ww. przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. W ocenie Sądu, w analizowanym przypadku Prezes URE trafnie przyjął, że stopień szkodliwości czynu zarzuconego przedsiębiorcy jest niski. Niemniej jednak nie można uznać go za znikomy, co uzasadniałoby skorzystanie przez organ z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. Należy podkreślić, że od koncesjonariusza wymaga się, aby przy wykonywaniu działalności regulowanej dokładał staranności, jaka winna cechować profesjonalnego uczestnika rynku. Wymóg zachowania przez tego rodzaju podmiot należytej staranności uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, rzetelności, zapobiegliwości, zdolności przewidywania, jak również znajomości obowiązujących przepisów prawa oraz konsekwencji wynikających z niego dla wykonywanej działalności gospodarczej. Ocena przedmiotowej staranności jest surowsza z uwagi na to, że w istotę działalności regulowanej wkomponowane jest wymaganie posiadania niezbędnej wiedzy specjalistycznej, obejmującej nie tylko czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone zwyczajowo standardy wymagań. Wykonywana przez powoda działalność, podlega szczególnym regułom przewidzianym dla działalności regulowanej, do których należy konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód. Wymóg ten podyktowany jest koniecznością zagwarantowania bezpieczeństwa środowiska przed szkodliwym wpływem działalności wykonywanej przez powodową Spółkę. Jak trafnie wskazał pozwany, celem środowiskowym w danym zakresie jest zapobieganie lub ograniczenie wprowadzania do wód zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych oraz zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, aby osiągnąć ich dobry stan. Biorąc zatem pod uwagę powody, z uwagi na które wykonywanie przez powoda działalności koncesjonowanej wymaga legitymowania się ważnym pozwoleniem wodnoprawnym, nie można uznać, by wykonywanie tej działalności przez przeszło rok bez takiego pozwolenia, mogło zostać uznane za czyn o znikomym stopniu szkodliwości. Należy również zauważyć, że Spółka usunęła zarzucone jej naruszenie nie z własnej inicjatywy, lecz dopiero w następstwie ujawnienia braku posiadania ważnego pozwolenia wodnoprawnego w toku postępowania o zmianę koncesji, prowadzonego przez Prezesa URE. Wobec powyższego, w niniejszej sprawie brak było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary, zaś pozwany był uprawniony do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę Prezesa URE, zarówno co do zasadności orzeczenia kary pieniężnej, jak i jej wysokości. Powód nie przedstawił okoliczności, które podważałyby wymiar nałożonej na niego kary.

Zgodnie z art. 56 ust. 3 PE, wysokość kary pieniężnej, o której mowa między innymi w ust. 1 pkt 12, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15%

przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Natomiast w myśl art. 56 ust. 6 PE, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Zdaniem Sądu, wszystkie wymienione kryteria zostały ocenione przez pozwanego prawidłowo. W szczególności, organ trafnie ocenił możliwości finansowe przedsiębiorcy. Kara w wysokości 3.000 zł, stanowiąca zaledwie około (...) przychodu osiągniętego przez powoda w 2015 r. z działalności koncesjonowanej, jest adekwatna do stopnia zawinienia i szkodliwości czynu, postawy przedsiębiorcy oraz jego sytuacji majątkowej. Biorąc pod uwagę obiektywnie niski wymiar orzeczonej kary, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku powoda od obniżenia jej wysokości „do minimalnej wysokości”. Za utrzymaniem kary w wysokości ustalonej przez Prezesa URE przemawia bowiem nie tylko okoliczności, że kara pieniężna ma spełniać funkcję wychowawczą i prewencyjną, co oznacza, że ma ona zapobiegać podejmowaniu zakwestionowanej praktyki w przyszłości przez tego samego (prewencja szczególna), ale także innych przedsiębiorców (prewencja ogólna), ale ma ona także pełnić funkcję represyjną, tj. ma stanowić realnie odczuwalną dolegliwość dla ukaranego podmiotu. Zdaniem Sądu, modyfikacja kary do jedynie symbolicznej wysokości mogłaby nie przynieść pożądanych skutków.

W opinii Sądu Okręgowego, orzeczona kara jest adekwatna do sytuacji majątkowej powoda w 2015 roku, w którym to roku powód uzyskał przychód z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w wysokości (...) zł, przychód z całej działalności gospodarczej rządu (...) zł, zaś zysk z całej działalności gospodarczej wyniósł (...) zł netto. Prawo energetyczne wyraźnie przewiduje, że ustalenie wysokości kary ma nastąpić w odniesieniu do przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku podatkowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Zatem powoływanie się przez powoda na jego sytuację finansową w 2016 r. nie mogło mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Z tych wszystkich względów, stwierdzając brak podstaw do uwzględniania odwołania, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne Prezesowi URE złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1.440 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w związku z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska